

Työväen Arkisto perustettiin vuonna 1909 Sosialidemokraattisen puolueen puoluekokouksessa Kotkassa, ja se sijaitsee nykyään Helsingin Sörnäisissä.

Arkiston tarkoituksena oli alunperin koota ja säilyttää Suomen työväenliikettä koskevia kirjoitettuja ja painettuja asiakirjoja, kirjoja, lehtiä sekä kuvia. Nykyään Työväen Arkisto kerää, vastaanottaa ja arkistoi pääosin SDP:n ja muiden sosialidemokraattisten järjestöjen, SAK:laisen ammattiyhdistysliikkeen, työväenliikkeen yritysten, kansalaisjärjestöjen ja henkilöiden toiminnasta syntyneitä paperisia ja sähköisiä asiakirjoja sekä äänitteitä, valokuvia, julisteita ja videoita niin paikallisella, valtakunnallisella kuin suomalaisten kansainvälisen toiminnankin tasoilla. Arkiston tehtävänä on turvata ja varmistaa vastuualueeseensa kuuluvan kansallisen kulttuuriperinnön säilyminen ja edistää tutkimusta. Palvelemme kaikkia historiasta kiinnostuneita, niin ammatti- kuin harrastajatutkijoitakin.

Työväen Arkisto on yksityinen arkisto, joka saa yksityisarkistoja koskevan lain mukaisesti toimintaansa enintään 80 prosenttia valtionavustusta. Loppurahoituksen arkiston hankkii tukina ja avustuksina arkiston sidosryhmään kuuluvilta järjestöiltä.

TYÖVÄKI KAHDEKSANTUNTISEN TYÖPÄIVÄN PUOLESTA -LÄHTEET

Työväen Arkistosta löytyy paljon lähteitä siitä, kuinka työväenliike ja SDP ovat ajaneet demokratiaa ja yleistä äänioikeutta, ja kuinka työväen palkkausta, työolosuhteita ja työaikaa on pyritty parantamaan.

Anna siis äänesi köyhälistön edustajille, niin silloin äänestät itsellesi 8-tuntista työpäivää! Silloin olet edes yrittänyt taistella vallottaa itsellesi ja luokkatoverillesi vapautta kaikkein pahimmasta räätälytyksestä.

Kahdeksan-tuntinen työpäivä ei tosin kaikkea kapitalistisen yhteiskunnan synnyttämiä epäkohtia voi poistaa, ei sellaisia kuin työttömyyttä ja työläisen työn viistämistä. Mutta sillä hankitaan työläiselle henkisen kehityksen mahdollisuudet ja suojellaan työläisen terveyttä sekä siten pelastetaan hänet vaimaishoitoon tai ennenaikaaseen hautaan joutumasta.

Lähde 1: Ote ammattiyhdistysliikkeen isäksi kuvailun kansanedustajan Matti Paasivuoren julkaisusta kirjoituksesta "Kahdeksantuntinen työpäivä ja suojeluslaki koko palkkaköyhälistölle" vuodelta 1909. Teksti on painettu fraktuuralla.

Lähde 2: Otteita Suomen Työväenpuolueen (myöhemmin SDP) puoluekokouksen pöytäkirjasta vuodelta 1903. Lähde on vuoden 1903 pöytäkirjan näköispainos vuodelta 1973. Pöytäkirja on digitoitu ja tietokoneohjelmalla tekstitunnistettu.

Osaatko lukea
fraktuuraa? Selvitä,
mitä kuvassa lukee!

9. Pisin sallittu työpäivä ja alin palkka.

Kysymyksen: „Olisiko tuleville valtiopäiville tehtävä esitys pisimmän sallittavan työpäivän ja alimman tuntipalkan määrittämisestä lain kautta?” oli alustanut J. A. Salminen (katso liite sivu 16).

—72—

■ ■ ■

A. Käcklund: Työväenliikkeellä on kaksi polttavaa kysymystä, toinen äänioikeus ja toinen normaalityöpäivä.

■ ■ ■

D. A. Merinen: Kysymyksestä tuskin kannattaa tehdä anomusta, sillä sitä eivät porvarilliset valtiopäivät hyväksy. Heidän etunsa ovat ristiriidassa meidän etujemme kanssa. Anomuksia voidaan tehdä vasta sitte, kun yleinen äänioikeus on saavutettu. Siihen siis olisi kaikki työ kohdistet-

■ ■ ■

H. Jalonen vastusti edellistä puhujaa anomuksen teon jättämisessä. Jos ei milloinkaan mitään yritetä, ei koskaan mitään saavutetakaan. Pyyntö on tehtävä, vaikkei siitä olisikaan tulosta. Mitä työpäivän pituuteen tulee, olisi teollisuustyöväesföille vaadittava 8 tunnin työpäivää. Mutta maanviljelystyössä vallitsevat paljoo terveellisemmät olosuhteet, joten siinä voitaisiin toistaiseksi tyytyä 10 tuntiseen työpäivään.

■ ■ ■

J. E. Lillnix: En ole ennen tiennyt olevan kahta lajia työväestöä, joille tarvittaisiin kummallekin erilainen lainsäädäntö. Lain tulee tietysti olla yhtäläisen kaikille työntekijöille, koko kansalle. Se on ollut periaatteena kaikkien maiden köyhälistön pyrkimyksissä, ja niin tulee olla meilläkin. — Yhtyi edustaja Lindroosiin ja kannatti anomuksen tekoa mahdollisimman pian.

■ ■ ■

M. Sievänen: En käsitä, mitä varten koetetaan tehdä eroa työmiehen ja työmiehen välillä. Laki on saatava sama kaikille, jotka tekevät hyödyllistä työtä. Alimmaksi palkaksi on vaadittava kaikille, kuten edustaja Lindroos ehdotti, 3 markkaa, ja pisimmäksi työpäiväksi 8 tuntia. Kyllä herrat pitävät huolta siitä, ettei työpäivä pääse pilan lyhyeksi menemään. (Naurua).

■ ■ ■

Puoluekokous pitää välttämättömänä, että ensi tuleville valtiopäiville on tehtävä esitys pisimmän sallitun (maksimaali-) työpäivän ja alimman (minimi-) tuntipalkan määrittämisestä maassamme sellaisen lain kautta, joka säätää:

- 1) että pisin sallittu työpäivä maassamme on kaikille täysi-ikäisille työntekijöille sukupuoleen katsomatta 8 tuntia;

■ ■ ■

Kun valiokunnan mietintö oli luettu, huomautti valiokunnan jäsen

A. Huotari: Evästyskeskustelussa lausuttiin kyllä jotenkin yleisenä toivomuksena, että alin päiväpalkka olisi säädettävä 3 markaksi. Mutta se ei sovi kaikkialla eikä kaikissa oloissa. Sentähden on valiokunta tyytynyt ehdottamaan, että hallitusta pyydetäisiin keräämään tilastoa, jonka nojalla alin palkka voitaisiin lähemmin määritellä.

Valiokunnan mietintö hyväksyttiin ilman keskustelua kokouksen päätökseksi.

Huomaatko, kuinka monta sivua kerääntyi Työväen puolueen eli SDP:n puoluekokouksen pöytäkirjaan keskustelusta pisimmästä sallitusta työpäivän pituudesta ja alimmasta palkasta? Laki 8 tunnin työpäivästä säädettiin lopulta vuonna 1917 Venäjän vallankumouksien, Suomen itsenäistymisprosessin ja suurlakon paineessa, eikä se koskenut maataloutta. Millaisia ajatuksia sinulla on kohtuullisesta työpäivän pituudesta ja palkkauksesta erilaisissa ammateissa?

Lähde 3: Kuva vuodelta 1917: Mielenosoitus 8 tunnin työpäivälle, Senaatintori, Muiston säilytti Ellen Vuorio

Kuvan takana: ”Tässä voi jälkipolvi katsella kuinka kansa oli silloin yksimielistä kun hajettiin 8 tunnin työpäivää.”

Minkä asian puolesta sinä voisit lähteä osoittamaan mieltäsi? Mitä muita vaikuttamiskeinoja keksit kuin mielenosoituksiin osallistumisen?